

3. Формування економічного мислення реалізується у всіх формах навчального процесу. Курс «Основи економічної науки» по суті є інноваційним продуктом, оскільки за даним змістом і структурою викладається в Україні вперше. Тому, головною проблемою двох кафедр політекономії нашого університету було підготування науково-методичного забезпечення навчального процесу. У 2011 році цей процес був завершений, кафедрами підготовлено комплекс, який включає у себе: курс лекцій, навчально-методичний посібник для самостійного вивчення, структурно-логічні схеми. Все це дає можливість з наступного навчального року посилити проблемний характер викладання лекцій, аналізувати різні точки зору з теоретичних, практичних питань сучасної економічної, розглядати дискусійні положення, оцінювати генезис розвитку економічних явищ і процесів, а також визначати основні напрями їх трансформацій у майбутньому.

4. Семинар. На практичних заняттях поряд з оцінкою стандартної системи знань, знань основних економічних категорій і понять у формі проведення модулів і контрольних робіт, з'являється можливість проведення семінарських занять у формах «діалог-диспут» та «мозковий штурм», де студенти можуть викласти свої власні думки по актуальних економічних проблемах, що, в свою чергу, стимулює їх до самостійної дослідницької роботи.

5. Написання та захист курсових робіт. Курсова робота — це спільна з викладачем дослідницька робота студента, яка розвиває його творче, «креативне» мислення та формує основні навички дослідницької роботи. Захист курсової роботи — це науковий звіт у вигляді презентації своїх досліджень, обов'язковим елементом якого є аналіз сучасних наукових публікацій. Кращі курсові роботи рекомендуються до участі в студентських наукових конференціях, до публікацій в збірниках наукових праць.

*Костенок Я. О., канд. екон. наук, асистента кафедри
макроекономіки та державного управління*

АКТИВІЗАЦІЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В АУДИТОРІЇ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ»

Останнім часом все частіше виникає необхідність застосування сучасних освітніх технологій при активізації роботи студентів в аудиторії. Це пов'язано з певними причинами. По-перше, стандартна форма проведення занять не відповідає динаміці соціаль-

ного життя, коли в людині цінуються ініціатива і відповідальність за зроблений вибір, коли вона повинна вміти швидко реагувати в умовах, що змінюються, налагоджувати контакти з людьми, що оточують її, і шукати інформацію. По-друге, програма орієнтована на засвоєння певних знань, але не створює умов для формування оціночних умінь, навичок планувати і проводити рефлексію своєї діяльності. При цьому знання студентам даються в готовому виді. А життя вимагає умінь формулювати проблему, висувати гіпотези, знати методи досягнення мети, вміти оцінювати серед них оптимальні і співвідносити можливий результат з поставленою метою. Для вирішення названих завдань важливо змінити підходи до організації учбово-виховного процесу. В зв'язку з цим навчання розглядається як самостійна пізнавальна діяльність, і для її організації застосовуються сучасні особово-орієнтовані освітні технології. До технологій особової орієнтації відноситься і метод проектів, який останніми роками знаходить усе більш широке поширення в системах освіти різних країн світу, стає одним з популярних способів організації роботи студентів в аудиторії. Суть методу проекту — стимулювати інтерес студентів до певних проблем, які вимагають наявності певної суми знань і через проектну діяльність, передбачають рішення цих проблем, вміння практично застосовувати отримані знання. «Метод проектів — це є спосіб досягнення дидактичної мети через детальну розробку проблеми (технологію), яка повинна завершитися цілком реальним, відчутним практичним результатом, оформленим тим або іншим чином» [1]. У основу методу проектів покладена ідея, що становить суть поняття «проект», його прагматична спрямованість на результат, який можна отримати при рішенні тієї або іншої практичної або теоретичної проблеми. Цей результат можна побачити, обміркувати, застосувати в реальній практичній діяльності. Вирішення проблеми передбачає, з одного боку, використання сукупності, різноманітних методів, засобів навчання, а з іншою, припускає необхідність інтеграції знань, умінь застосовувати знання з різних галузей науки. Для методу проектів дуже суттєвим є питання практичної, теоретичної і пізнавальної значущості передбачуваних результатів (наприклад, доповідна записка у відповідні державні органи щодо зміни реального ВВП, чинники, що впливають на це, тенденції, що простежуються в розвитку проблеми). Робота з проектами займає особливе місце в системі вищої освіти, дозволяючи студентам отримувати знання, які не досягаються при традиційних методах навчання. Це стає можливим тому, що студенти самі здійснюють

вибір і проявляють ініціативу. З цієї точки зору хороший проект повинен: мати практичну цінність; припускати проведення студентами самостійних досліджень; бути в однаковій мірі непередбачуваним як в процесі роботи над ним, так і при її завершенні; бути гнучким у напрямі роботи і швидкості її виконання; надавати можливість рішення актуальних проблем; давати студентам можливість вчитися відповідно до його здібностей; сприяти прояву здібностей студента при рішенні завдань ширшого спектру; сприяти налагодженню взаємодії між студентами.

Література

1. Современные педагогические и информационные технологии в системе образования: Учебное пособие / Е. С. Полат, М. Ю. Бухаркина, — М.: Издательский центр «Академия», 2007. — 346 с.

Котенок А. Г., канд. екон. наук, ст. викладач
кафедри політичної економії факультетів
управління і управління персоналом та маркетингу

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Останнім часом у сфері передачі візуальної інформації відбулися майже революційні зміни. Технічний прогрес і формування нової візуальної культури якісно змінює вимоги до викладача.

У зв'язку з цим зростає роль візуальних моделей представлення навчальної інформації, що дозволяють подолати труднощі, пов'язані з навчанням, спираються на абстрактно-логічне мислення. Залежно від виду та змісту навчальної інформації використовуються прийоми її ущільнення або покрокового розгортання із застосуванням різноманітних візуальних засобів.

На наш погляд, найбільшою універсальністю та інтегрованістю у наочному поданні учбового матеріалу вирізняються структурно-логічні схеми. Такий спосіб систематизації та візуального відображення навчальної інформації ґрунтується на виявленні істотних зв'язків між елементами знання та аналітико-синтетичною діяльністю при перекладі вербальної інформації в невербальну (образну), синтезуванні цілісної системи елементів знань.

Структурно-логічні схеми створюють особливу наочність, розташовуючи елементи змісту в нелінійному виді і виділяючи логічні та взаємні зв'язки між ними. Така наочність спирається на стру-